Produktspesifikasjon FKB-LedningVA 4.6

1	Ini	niedn	ling, historikk og endringslogg	3
	1.1	Innled	ning	3
	1.2	Histor	ikk	3
	1.3	Endrin	gslogg	3
2	De	finici	oner og forkortelser	Δ
_	2.1	_	sjoner	
	2.2		rtelser	
_				
3			t om spesifikasjonen	
	3.1		dentifisering	
	3.1.		tnavn	
	3.1.2		stendig navn	
	3.1.3		sjon	
	3.2		nsedato	
	3.3 3.4		rlig organisasjon	
	3.5	•	ltema	
	3.6		kategori	
	3.7		endrag	
	3.8		l	
	3.9		sentasjonsform	_
	3.10		ettoppløsning	
	3.11		kningsinformasjon	
	3.12		erende beskrivelse	
4	Sp	ocifik	asjonsomfang	11
_	. Эр. 4.1		ikasjonsomfang for hele spesifikasjonen	
_		•		
5			og struktur	
	5.1		rdata applikasjonsskjema	
	5.1.		fang	
	5.1.2		IL applikasjonsskjema	
	_	.1.2.1	«featureType» Kopling	
	_	.1.2.2	«featureType» Kumlokk	
	_	.1.2.3	«featureType» Nettverkskomponent	
	_	.1.2.4 .1.2.5	<pre>«featureType» VA_Hydrant «featureType» VA_Kopling</pre>	
	_	.1.2.5 .1.2.6	«featureType» VA_kopling «featureType» VA_Kum	
	_	.1.2.6	«featureType» VA_Kuffi «featureType» VA_Sluk	
		.1.2.7	«codeList» LedningHøydereferanse	
		.1.2.6	Generelle konsepter	
	3	.1.2.3	Generale Ronsepter	20

5.1.2.9.1 «featureType» Fellesegenskaper	22
5.1.2.9.2 «featureType» IdentifikasjonPåkrevd	23
5.1.2.9.3 «dataType» Identifikasjon	24
5.1.2.9.4 «dataType» Kopidata	24
5.1.2.9.5 «dataType» Posisjonskvalitet	
5.1.2.9.6 «dataType» Registreringsversjon	
5.1.2.9.7 «codeList» Målemetode	
5.1.2.9.8 «codeList» MålemetodeHøyde	
5.1.2.9.9 «codeList» Synbarhet	
5.2 Rasterbaserte data - applikasjonsskjema	
5.2.1 Omfang	
5.2.2 UML applikasjonsskjema	34
6 Referansesystem	35
6.1 Romlig referansesystem	35
6.1.1 Omfang	35
6.1.2 Navn på kilden til referansesystemet:	35
6.1.3 Ansvarlig organisasjon for referansesystemet:	35
6.1.4 Link til mer info om referansesystemet:	35
6.1.5 Koderom:	35
6.1.6 Identifikasjonskode:	35
6.1.7 Kodeversjon	35
6.2 Temporalt referansesystem	35
6.2.1 Navn på temporalt referansesystem	35
6.2.2 Omfang	35
7 Kvalitet	20
/ Rvailtet	
8 Datafangst	37
9 Datavedlikehold	20
9.1 Vedlikeholdsinformasjon Kartleggingsprosjekter	
9.1.1 Omfang	
9.1.2 Vedlikeholdsfrekvens	
9.1.3 Vedlikeholdsbeskrivelse	
9.2 Vedlikeholdsinformasjon FDV-avtalene	
9.2.1 Omfang	
9.2.2 Vedlikeholdsfrekvens	
9.2.3 Vedlikeholdsbeskrivelse	
9.3 Vedlikeholdsinformasjon Meldinger om feil og mangler	
9.3.1 Omfang	
9.3.2 Vedlikeholdsfrekvens	
9.3.3 Vedlikeholdsbeskrivelse	
10 Presentasjon	
10.1 Omfang	
10.2 Referanse til presentasjonskatalog	40
11 Leveranse	Δ1
11.1 Leveransemetode	
11.1.1 Omfang	
11.1.2 Leveranseformat	
11.1.3 Leveransemedium	
12 Tilleggsinformasjon	42
13 Metadata	Л
13.1 Omfang	
13.2 Metadataspesifikasjon	
Vedlegg A - SOSI-format-realisering	44
Ohjekttyner	1/

Vedlegg C - Annen nyttig informasjon til brukere	48
Vedlegg B - GML-realisering	47
VA_Sluk	46
VA_Hydrant	45
Kumlokk	44

1 Innledning, historikk og endringslogg

1.1 Innledning

FKB-LedningVA er en del av Felles Kartdatabase (FKB). FKB-spesifikasjonen er en serie produktspesifikasjoner for detaljerte basis geodata som samles inn og forvaltes gjennom Geovekst. Generelle beskrivelser for alle FKB-spesifikasjonene er samlet i FKB-Generell del.

FKB-LedningVA gjelder for ledningsdata (kumlokk, sluk og hydrant) innenfor VA som er synlig i terrenget (ligger på terrengoverflaten).

FKB-LedningVA versjon 4.6 baserer seg på generelle konsepter definert i SOSI del 1 versjon 4.5 og SOSI del 2 Ledning versjon 4.5.

FKB Generell del finnes her:

https://register.geonorge.no/register/versjoner/produktspesifikasjoner/geovekst/fkb-generell-del

Mye av detaljinformasjonen om registrering av de ulike objekttypene i FKB er nå samlet i egne Fotogrammetriske registreringsinstrukser. Fotogrammetrisk registreringsinstruks for FKB-LedningVA 4.6 finnes her:

https://register.geonorge.no/subregister/versjoner/nasjonale-standarder-og-veiledere/kartverket/kartleggingsinstrukser/kartverket/fotogrammetrisk-registreringsinstruks-for-fkb-ledningVA

1.2 Historikk

Tidligere versjoner:

- FKB versjon 3.3 oktober 2001
- FKB versjon 3.4 august 2002
- FKB-LedningVA versjon 4.0 2007-01-01
- FKB-LedningVA versjon 4.01 2009-03-10
- FKB-LedningVA versjon 4.02 2011-12-01

1.3 Endringslogg

Endringer siden FKB-LedningVA 4.02 - 2011-12-01:

- UML-modellen er oppdatert med generelle konsepter fra SOSI 4.5 i tråd med beskrivelsene i FKB generell del.
- UML-modell er oppdatert slik at den refererer til SOSI Ledning 4.5. Dette innebærer nye objekttypevanv: Kum => Kumlokk, Sluk => VA_Sluk, Hydrant => VA_Hydrant. Som høydereferanse brukes ledningHøydereferanse.
- Tabellen med kvalitetskrav er oppdatert og tilpasset kvalitetsmål gitt i standarden Geodatakvalitet.
- Tabellen med klasser for fullstendighet og stedfestingsnøyaktighet er oppdatert.

SOSI Produktspesifikasjon

Produktnavn: FKB-LedningVA 4.6

2 Definisjoner og forkortelser

Dette punktet er identisk med kapittel 4 i FKB Generell del. Enkelte av begrepene er forklart mer utførlig der.

Termer som er definert FKB Generell del og benyttet i definisjonene nedenfor:

[G] Geodatakvalitet [SOSI] SOSI-standarden

[PBL-KART] Kartgrunnlag for plan- og byggesaksbehandling. Veileder til tekniske

forskrifter til plan- og bygningsloven kapittel II Kartverk

[GEO-VEIL] Geovekst veiledningsdokumentasjon

[NS-ISO 8402] Kvalitetsledelse og kvalitetssikring - Terminologi, utgitt 1994

[T] Prosjektet "Termer for geografisk informasjon" (revisjon av Ordbok for

kart og oppmåling)

[FKB] Produktspesifikasjon for FKB (generell del)

[PABG] Produksjon av basis geodata

2.1 Definisjoner ajourføring

korrigering av innholdet i *geodataene* slik at de fremstiller de faktiske forhold på et gitt tidspunkt, etter de retningslinjer som gjelder for innhold og kvalitet [PABG]

MERKNAD

Det er en selvfølge at "konsekvensrettelser" også blir utført. For eksempel når det bygges et nytt hus, blir ofte eiendomsgrenser, gjerder, arealbruksgrenser og veger omkring huset forandret. Ajourføring innebærer at alle disse forandringene blir gjort i de aktuelle databaser.

Oppgradering til nyere og bedre standard defineres som noe annet enn ajourføring, selv om det kan gjøres på samme tidspunkt som *periodisk* ajourføring.

applikasjonsskjema

informasjonsmodellene i SOSI-modellregister er modellert som UML-modeller. UML-modellen for et FKB-datasett benevnes som et UML-applikasjonsskjema. Fra UML-applikasjonsskjema kan det automatisk genereres et GML-applikasjonsskjema som beskriver hvordan dataene representeres som GML.

MERKNAD Se objektkatalog

avledet datasett

bearbeidede primærdata tilpasset et bestemt bruksområde [FKB]

MERKNAD

Avledede data skal i prinsippet ikke ajourføres direkte, men ajourføringen skal komme gjennom automatisk utvelgelse og generalisering fra primærdata. I noen tilfeller vil dette være en for tung prosess slik at en må avvike fra hovedprinsippet.

Kalles også generalisert datasett.

EKSEMPEL N5 Kartdata (avledet/generalisert datasett fra FKB).

datasett

identifiserbar samling av beslektede data [T]

egenskap

navngitt kjennetegn eller karakteristikk av et objekt

MERKNAD

Egenskap defineres ved navn (for eksempel "bygge-år"), datatype (for eksempel årstall) og verdiområde (for eksempel "Kristi fødsel - dags dato"). Egenskapsverdi er verdien til egenskapen for det aktuelle objektet, for eksempel 1998. Egenskapsdata kalles noen ganger for attributtdata.

egenskapsnøyaktighet

uttrykk for hvor godt egenskapsdataene beskriver de aktuelle egenskapene [G]

FKB

FKB er en forkortelse for Felles Kartdatabase. Se kapittel 0.2 for en beskrivelse av FKB.

Fotogrammetrisk FKB

FKB-data som er etablert ved fotogrammetrisk kartlegging [FKB]

MERKNAD

I Fotogrammetrisk FKB inngår også enkelte objekttyper som ikke registreres fotogrammetrisk. Eksempel er fiktive avgrensningslinjer og representasjonspunkt.

grunnkart

en sammensetning av alle viktige primærdatasett i form av et kartverk [PBL-KART]

MERKNAD

Grunnkart brukes til flere formål og kan danne grunnlag for avledede kart i forskjellige målestokker. Grunnkartet skal være det kartgrunnlaget som skal tiene alle formål som omhandles i plan- og bygningsloven eller dens forskrifter.

fullstendighet

uttrykk for i hvilken grad spesifiserte deler av et produkt finnes i det aktuelle datasettet [G]

MERKNAD

Fullstendighet karakteriseres ved kvalitetsmålene manglende objekter, overskytende objekter (ønsket om fullstendige geodatabaser innebærer også at det er galt dersom det finnes objekter i databasene som ikke skal være der i henhold til spesifikasjonene) og manglende egenskaper. Fullstendighet kan angis i prosent i relasjon til spesifiserte krav.

Informasjon om fullstendighet må være datert.

geodata

informasjon stedfestet ved koordinater [T]

MERKNAD

Geodata består av objektidentifikasjon og informasjon om stedfesting og egenskaper. Stedfestingsdataene på sin side kan omfatte både posisjonsdata og geometriske beskrivelsesdata.

kart

generalisert avbildning av geografiske objekter med deres romlige relasjoner; med angitt geodetisk datum, projeksjon og koordinatsystem, samt målestokk dersom avbildningen er analog [G]

kartdata

geodata tilrettelagt for presentasjon av kart [PABG]

kontinuerlig ajourhold

fortløpende *ajourføring* basert på rapportering fra forvaltningsrutiner, daglige arbeidsrutiner og samarbeidsparter [PABG]

MERKNAD

Kalles også administrativt vedlikehold. Data som samles inn administrativt, kan være digitale stikningsdata eller data fra sluttkontroll av beliggenhet, koordinatfestede grensemerker, markmålte bygninger, senterpunkt bygning, situasjonsplan og melding om landbruksbygg.

kvalitet

helheten av *egenskaper* en enhet har og som vedrører dens evne til å tilfredsstille uttalte og underforståtte behov [NS-ISO 8402 def. 2.1]

MERKNAD I standarden Geodatakvalitet for en nærmere beskrivelse av datakvalitet.

logisk konsistens

hvor godt regler som finnes i spesifikasjonene, er oppfylt [G]

MERKNAD Logisk konsistens betegner sammenhengen mellom produktet og reglene

produktet skal oppfylle. Logisk konsistens kan altså måles uten at en kjenner

noen "fasit".

EKSEMPEL I SOSI er det spesifisert hvordan en flate skal representeres i en SOSI-fil.

Samme regel gjelder for *FKB*. I SOSI er det også beskrevet hvilke *egenskaper* for eksempel en vegkant skal ha. De samme *egenskaper*, eller et utvalg av

disse, skal vegkant ha i FKB.

metadata

informasjon som beskriver et datasett [G]

MERKNAD Hvilke opplysninger som inngår i metadataene, kan variere avhengig av

datasettets karakter. Vanlige opplysninger er innhold, kvalitet, tilstand,

struktur, format, produsent og vedlikeholdsansvar.

nøyaktighet

mål for en estimert verdis nærhet til sin sanne verdi eller til det man antar er den sanne verdi [G]

MERKNAD Den estimerte verdien er vanligvis målt eller beregnet. Istandarden

Geodatakvalitet er de ulike nøyaktighetsmålene beskrevet.

objekt

forekomst (instans) av en objekttype [SOSI]

objektkatalog

definisjon og beskrivelse av *objekttyper*, objektegenskaper samt relasjoner mellom *objekter*, sammen med eventuelle funksjoner som er anvendt for *objektet* [SOSI]

EKSEMPEL SOSI-Objektkatalog

objekttype

geografisk objekttype

en klasse av *objekter* med felles egenskaper, forholdet mot andre objekttyper og funksjoner [SOSI]

EKSEMPEL Eksempler på objekttyper er Takkant, Arealbruksgrense og Mønelinje.

oppgradering

forbedring av den datatekniske kvaliteten av eksisterende data [PABG]

originaldatavert

den av flere samarbeidsparter som har ansvaret for forvaltning og *ajourførin*g av originalen av det enkelte *primærdatasett* [PABG]

periodisk ajourhold

ajourføring som utføres systematisk med jevne mellomrom [PABG]

MERKNAD

Ved periodisk ajourføring blir eksisterende data, enten de har vært gjennom kontinuerlig ajourføring eller ei, kontrollert og evt. forbedret, og manglende objekter blir supplert. Objekter som ikke er endret, blir ikke kartlagt på nytt. Etter periodisk ajourføring skal datasettene minimum tilfredsstille kvalitetskravene for den valgte FKB-standard i området. Det kan være nødvendig også med en oppgradering for å oppfylle kvalitetskravene. Periodisk ajourføring gjøres vanligvis ved fotogrammetri.

presentasjonsdata

tilleggsdata til *FKB* som er nødvendige for å formidle en god presentasjon uten at de opprinnelige datasettene blir berørt [FKB]

MERKNAD

Presentasjonsdata lages for presentasjoner i ulike målestokker. Det genereres presentasjonsdata for å ha mulighet til blant annet å redigere, avblende/slette, skrive om eller flytte tekster og symboler i kartbildet, uten at datasettene blir berørt.

EKSEMPEL

Eksempler på presentasjonsdata er tekstdata generert fra datasett der tekst, tall eller symboler er ferdig plassert i kartbildet. En annen type presentasjonsdata er avblendingspolygoner som brukes til å fjerne unødig mye data i et aktuelt kartbilde.

primærdatasett

et definert geodatasett som består av de mest detaljerte og nøyaktige data innen et definert område, har en viss utbredelse og jevnlig blir produsert og/eller ajourholdt [G]

MERKNAD

Primærdatasett skal være presentasjons- og produktuavhengige. De skal kunne danne utgangspunkt for forskjellig bruk og forskjellige produkter. Det er derfor krav om en viss utbredelse og produksjon før en kan kalle et *datasett* for primærdatasett. Primærdatasett er i prinsippet uavhengige *datasett* (ikke avledet fra andre *datasett*) og ajourholdes uavhengig av andre *datasett*. Et *objekt* tilhører bare ett primærdatasett. Primærdatasett kodes og struktureres i henhold til SOSI Del 2, men kan være gitt strengere eller svakere krav til hva som er standard og hva som er valgfritt (opsjon) i datasettet.

produktspesifikasjon

SOSI Produktspesifikasjon

Produktnavn: FKB-LedningVA 4.6

detaljert beskrivelse av ett datasett eller en serie med datasett med tilleggsinformasjon som gjør det mulig å produsere, distribuere og bruke datasettet av andre (tredjepart) [SOSI]

MERKNAD En dataproduktspesifikasjon kan lages for produksjon, salg,

sluttbrukervirksomhet eller annet.

standardavvik

statistisk størrelse som angir spredningen for en gruppe måle- eller beregningsverdier i forhold til deres sanne eller estimerte verdier [G]

toleranse

maksimalt tillatt avvik eller verdi [G]

topologi

beskrivelse av sammenhengen mellom geografiske objekter [G]

MERKNAD De aktuelle *objektene* har ofte en fysisk sammenheng. Topologi er de av

objektenes egenskaper som overlever det som er kalt kontinuerlige transformasjoner (også kalt gummiduk-transformasjoner). Alle tallverdier (lengder, arealer og retninger) kan bli forandret, mens for eksempel

naboskapsforhold vil være uendret.

2.2 Forkortelser

AR5 Arealressurskart.

DTM Digital TerrengModell.

FKB Felles KartdataBase.

Georef Metadataregister for Geovekst-data.

Geovekst Geodatasamarbeid mellom KS (kommunesektorens organisasjon), Energi

Norge, Kartverket, Telenor, Statens vegvesen, Landbruksdepartementet og

Norges vassdrags- og energidirektorat.

PBL Plan- og bygningsloven.

SOSI Samordnet Opplegg for Stedfestet Informasjon - et standardformat for digitale

geodata (SOSI-standarden).

SOSI Del 2 SOSI del 2 Generell objektkatalog spesifiserer objekttyper med tilhørende egenskaper og

assosiasjoner som er generelle innenfor et fagområde eller generelle på tvers av flere

fagområder, og som i mange tilfeller er utgangspunkt for å lage mer spesielle

objektkataloger knyttet til de respektive produktene, slik som FKB eller tematiske geodata.

SOSI-format Utvekslingsformat for geografisk informasjon, beskrevet i SOSI-standarden.

SOSI-kontroll Program for kvalitetskontroll av kartdata på SOSI-format.

UML Unified Modelling Language. Modelleringsspråk som (blant annet) brukes til å

beskrive geografiske informasjonsmodeller.

GML Geography Markup Language – Internasjonalt standardformat for

utveksling av geografisk informasjon

NVDB Nasjonal vegdatabank med vegnett og tilhørende informasjon.

VA Vann og avløp

VBASE Produkt basert på NVDB, inneholder komplett vegnett for alle kjørbare veger

og 50 meter, samt gang- og sykkelveger.

3 Generelt om spesifikasjonen

3.1 Unik identifisering

3.1.1 Kortnavn

FKB-LedningVA

3.1.2 Fullstendig navn

FKB Ledning VA

3.1.3 Versjon

4.6

3.2 Referansedato

2016-06-01

3.3 Ansvarlig organisasjon

Geovekst

3.4 Språk

Norsk

3.5 Hovedtema

Basisdata

3.6 Temakategori

Basisdata

3.7 Sammendrag

Spesifikasjonen omfatter gjelder for ledningsdata (kum, sluk og hydrant) innenfor VA som er synlig i terrenget (ligger på terrengoverflaten).

3.8 Formål

Datasettet skal sammen med øvrige datasett skape et godt og detaljert kartbilde. Hovedformålet med datasettet er å kunne kjenne seg igjen ute i terrenget.

3.9 Representasjonsform

Vektor

3.10 Datasettoppløsning

FKB er detaljerte data stort sett registrert fotogrammetrisk fra flybilder med en oppløsing mellom 7 og 25 cm. Nøyaktigheten varierer fra +/- 0.10 m til +/- 2 m avhengig av objekttype, områdetype og datafangstmetode. FKB-data egner seg for presentasjon i målestokker fra ca 1:100 til ca 1:20000.

3.11 Utstrekningsinformasjon

Utstrekningbeskrivelse

FKB-data dekker Norges fastlandsterritorium.

Geografisk område

Norge

Vertikal utbredelse

Fra ca -5 m til ca 2500 m

Innhold gyldighetsperiode

Data ikke angitt

3.12 Supplerende beskrivelse

Data ikke angitt

4 Spesifikasjonsomfang

4.1 Spesifikasjonsomfang for hele spesifikasjonen

Detaljeringen av FKB er delt inn i 4 nøyaktighetsklasser; FKB-A, FKB-B, FKB-C og FKB-D, men er i denne spesifikasjonen beskrevet som et homogent produkt med ett omfang.

Se FKB Generell del for en nærmere beskrivelse av inndeling av FKB i FKB-A til D.

5 Innhold og struktur

5.1 Vektordata applikasjonsskjema

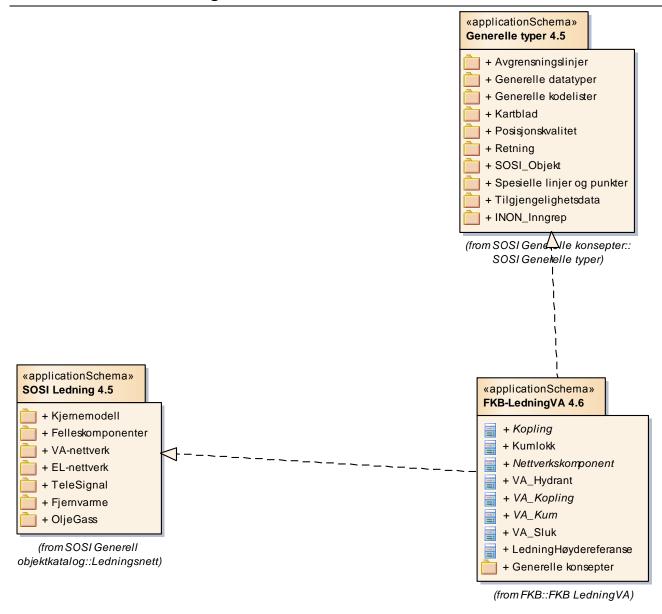
5.1.1 Omfang

Hele spesifikasjonen

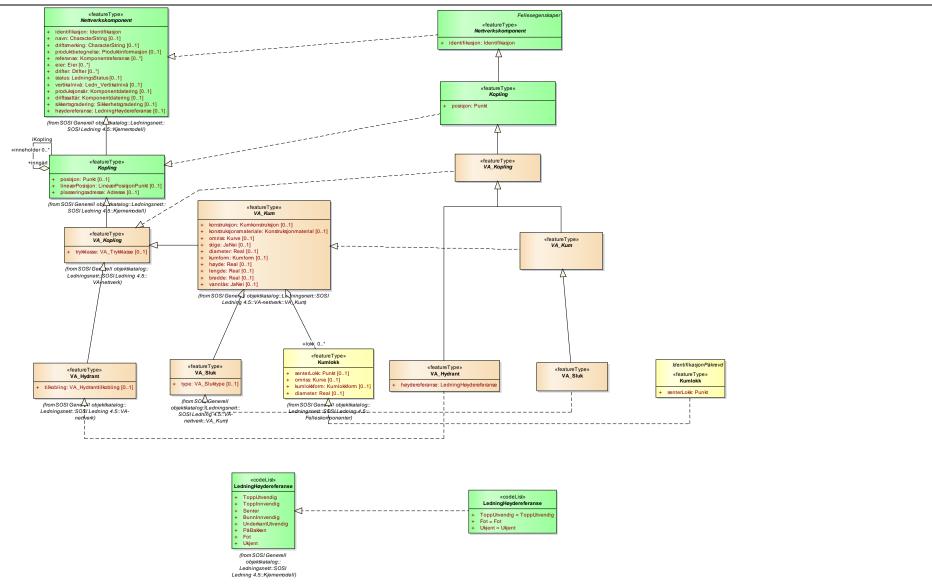
5.1.2 UML applikasjonsskjema

Spesifikasjonen gjelder for ledningsdata (kum, sluk og hydrant) innenfor VA som er synlig i terrenget (ligger på terrengoverflaten).

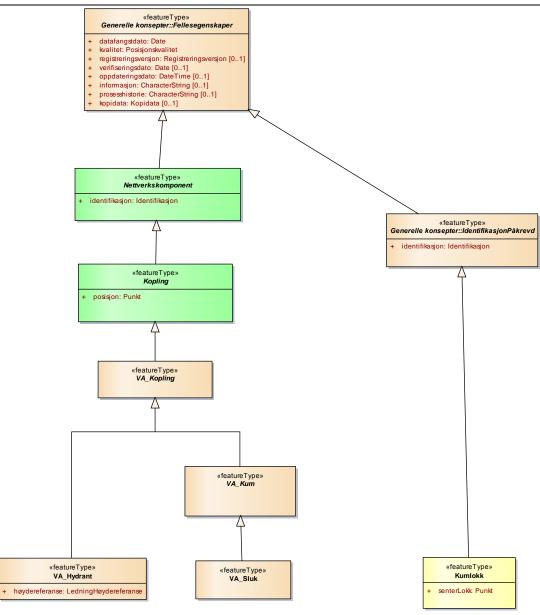
FKB-LedningVA versjon 4.6 baserer seg på generelle konsepter definert i SOSI del 1 versjon 4.5 og SOSI del 2 Ledning versjon 4.5.

Figur 1 Pakkerealisering

Figur 2 Realisering av objekttyper

Figur 3 Arv fra fellesegenskaper

-		
	ldentifikasjonPåkrevd «featureType» Kumlokk	«fe
	+ senterLokk: Punkt ::IdentifikasjonPåkrevd + identifikasjon: Identifikasjon ::Fellesegenskaper + datafangstdato: Date + kvalitet: Posisjonskvalitet + registreringsversjon: Registreringsversjon [01] + verifiseringsdato: Date [01] + oppdateringsdato: DateTime [01] + informasjon: CharacterString [01] + prosesshistorie: CharacterString [01] + kopidata: Kopidata [01]	::Kopling + posisjon: Punkt ::Nettverkskomponer + identifikasjon: Id ::Fellesegenskaper + datafangstdato: Id + kvalitet: Posisjon + registreringsversj + verifiseringsdato: Id + informasjon: Cha + prosesshistorie: Cha
		+ kopidata: Kopida

Figur 4 Objekttyper med egenskaper og kodelister

5.1.2.1 «featureType» Kopling

generell betegnelse på objekt som er node (punkt) i et ledningsnettverk

,	.bacco.				
	Navn	Definisjon/Forklaring	Multip I	Kode	Туре
	posisjon	sted som objektet eksisterer på	-		Punkt

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Fra	Til
Generalization		Kopling.	Nettverkskomponent.
Realization		Kopling.	Kopling.
Generalization		VA_Kopling.	Kopling.

5.1.2.2 «featureType» Kumlokk

et deksel over en kum eller annet hulrom under bakkenivå

Merknad: Kumlokkene er som oftest runde, men rektangulære og kvadratiske finnes også.

Attributter

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip I	Kode	Туре
senterLokk	sted som objektet eksisterer på			Punkt

Assosiasjoner

Assosiasjon type Navr	n Fra	Til
Generalization	Kumlokk.	IdentifikasjonPåkrevd.
Realization	Kumlokk.	Kumlokk.

5.1.2.3 «featureType» Nettverkskomponent abstrakt supertype for alle nettverkskomponenter

acci ibaccoi					
Navn	Definisjon/Forklaring	Multip I	Kode	Туре	
identifikasjon	Unik identifikasjon av objektet			Identifikasjon	

Assosiasjoner

Associasjonei								
Assosiasjon type	Navn	Fra	Til					
Realization		Nettverkskomponent.	Nettverkskomponent.					
Generalization		Nettverkskomponent.	Fellesegenskaper.					
Generalization		Kopling.	Nettverkskomponent.					

5.1.2.4 «featureType» VA_Hydrant

tilkoplingspunkt for håndtering av og bekjempelse av brann/ulykker

Attributter

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
		I		
høydereferanse	den høyden som høydedelen av stedfestingen til			LedningHøydereferan
	komponenten (Ledning/beliggenhet og			se
	Kopling/posisjon) referer til.			

Assosiasjoner

Assosiasjon type Navn	Fra	Til
Realization	VA_Hydrant.	VA_Hydrant.
Generalization	VA_Hydrant.	VA_Kopling.

5.1.2.5 «featureType» VA_Kopling abstrakt supertype for VA_kopling

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Fra	Til	
Generalization		VA_Kopling.	Kopling.	
Realization		VA_Kopling.	VA_Kopling.	
Generalization		VA_Hydrant.	VA_Kopling.	
Generalization		VA_Kum.	VA_Kopling.	

5.1.2.6 «featureType» VA_Kum

en kum som har en spesiell funksjon i VA-nettet, ut over det å være en kontainer for andre VA-koplinger.

Assosiasjoner

ASSOSIUSJOITEI				
Assosiasjon type	Navn	Fra	Til	
Realization		VA_Kum.	VA_Kum.	
Generalization		VA_Kum.	VA_Kopling.	
Generalization		VA_Sluk.	VA_Kum.	

5.1.2.7 «featureType» VA_Sluk

åpning med rist der overflatevann kan renne ned i avløpssystemet, ofte i forbindelse med vegsystemer

Assosiasjoner

,, c			
Assosiasjon type	Navn Fra		Til
Realization	VA	_Sluk.	VA_Sluk.
Generalization	VA	_Sluk.	VA_Kum.

5.1.2.8 «codeList» LedningHøydereferanse

den høyden som høydedelen av stedfestingen til komponenten (Ledning/beliggenhet og Kopling/posisjon) referer til. Merknad: På VA-ledning er det kun to som er aktuelle:
- Topp: ledning overkant, brukes på vannledning
- BunnInnvendig: brukes på avløpsledning

Attributter

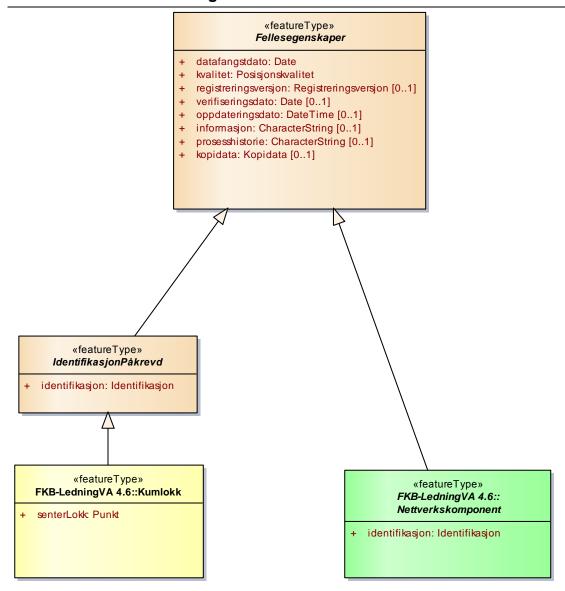
Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
ToppUtvendig	høydereferansen er til toppen av komponenten		Topp Utven dig	
Fot	naturlig å bruke for eksempel på master/mastefundamenter		Fot	
Ukjent	brukes der det ikke er kjent hva som er benyttet som høydereferanse		Ukjen t	

Assosiasioner

Assosiasjon type	Navn	Fra	Til
Realization		LedningHøydereferanse.	LedningHøydereferanse.

5.1.2.9 Generelle konsepter

Inneholder elementer fra SOSI 4.5 Generelle konsepter og andre generelle elementer brukt i FKB 4.6

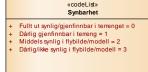

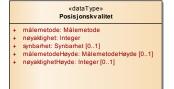
Figur 5 Abstrakte objektttyper med fellesegenskaper

dataType Registreringsversjon** + produkt: CharacterString + versjon: CharacterString + undertype: CharacterString [0..1]

«dataType» Identifikasjon lokalid: CharacterString navnerom: CharacterString versjonld: CharacterString [0..1]

۱	+	Terrengmålt: Uspesifisert måleinstrument = 10
۱	+	Terrengmålt: Totalstasjon = 11
۱	+	Terrengmålt: Teodolitt og el avstandsmåler = 12
۱	+	Terrengmålt: Teodolitt og målebånd = 13
۱	+	Terrengmålt: Ortogonalmetoden = 14
۱	+	Nivellement = 15
۱	+	Tatt fra plan = 18
۱	+	Annet = 19
۱	+	Stereoinstrument = 20
۱	+	Aerotriangulert = 21
۱	+	Stereoinstrument: Analytisk plotter = 22
۱	+	Stereoinstrument: Autograf = 23
۱	+	Stereoinstrument: Digitalt = 24
۱	+	Flybåren laserscanning = 36
۱	+	Genererte data (interpolasjon) = 60
۱	+	Genererte data (interpolasjon): Terrengmodell = 61
۱	+	Genererte data (interpolasjon): Vektet middel = 62
۱	+	Genererte data: Fra annen geometri = 63
۱	+	Generalisering = 64
۱	+	Genererte data: Sammenknytningspunkt, randpunkt = 66
۱	+	Koordinater hentet fra GAB = 67
۱	+	Koordinater hentet fra JREG = 68
۱	+	Beregnet = 69
۱	+	Spesielle metoder = 70
۱	+	Spesielle metoder: Målt med stigningsmåler = 74
۱	+	Fastsatt ved dom eller kongelig resolusjon = 78
۱	+	Annet (spesifiseres i filhode) = 79
۱	+	Treghetsstedfesting = 90
۱	+	GNSS: Kodemåling, relative målinger = 91
۱	+	GNSS: Kodemåling, enkle målinger = 92
۱	+	GNSS: Fasemåling, statisk måling = 93
۱	+	GNSS: Fasemåling, andre metoder = 94
۱	+	Kombinasjon av GNSS/Treghet = 95
۱	+	GNSS: Fasemåling RTK = 96
۱	+	Ukjent målemetode = 99

«codel ist»

MålemetodeHøyde

Figur 6 Generelle datatyper og kodelister

5.1.2.9.1 «featureType» Fellesegenskaper

abstrakt objekt som bærer en rekke egenskaper som er fagområde-uavhengige. Spesialvariant for ledning som ikke inneholder identifikasjon siden identifikasjon er del av nettverkskomponent-supertypen.

Attributter

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
datafangstdato	dato når objektet siste gang ble registrert/observert/målt i terrenget	•		Date
kvalitet	beskrivelse av kvaliteten på stedfestingen			Posisjonskvalitet
registreringsversjon	angivelse av hvilken produktspesifikasjon som er utgangspunkt for dataene	[01]		Registreringsversjon
verifiseringsdato	dato når dataene er fastslått å være i samsvar med virkeligheten	[01]		Date
oppdateringsdato	dato for siste endring på objektetdataene	[01]		DateTime
informasjon	generell opplysning	[01]		CharacterString
prosesshistorie	beskrivelse av de prosesser som dataene er gått gjennom som kan ha betydning for kvaliteten og bruken av dataene	[01]		CharacterString
kopidata	angivelse av at objektet er hentet fra et kopidatasett og ikke fra originaldatasettet	[01]		Kopidata

Assosiasjoner

Assosiasjonei			
Assosiasjon type	Navn	Fra	Til
Generalization		IdentifikasjonPåkrevd.	Fellesegenskaper.
Generalization		Nettverkskomponent.	Fellesegenskaper.

5.1.2.9.2 «featureType» IdentifikasjonPåkrevd

abstrakt objekt som bærer identifikasjon-egenskapen. Arver fra Fellesegenskaper-objekttypen og arver videre til alle objekttyper som ikke er en subtype av nettverkskomponent.

2 1001 120 01001						
Navn	Definisjon/Forklaring	Multip Kode Type				

_			
	identifikasjon	Unik identifisering av objektet	Identifikasjon

Assosiasjoner

Assosiasjon type	Navn	Fra	Til
Generalization		IdentifikasjonPåkrevd.	Fellesegenskaper.
Generalization		Kumlokk.	IdentifikasjonPåkrevd.

5.1.2.9.3 «dataType» Identifikasjon

Unik identifikasjon av et objekt, ivaretatt av den ansvarlige produsent/forvalter, som kan benyttes av eksterne applikasjoner som referanse til objektet.

Attributter

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
lokalId	identifikator som er lokalt unik innenfor navnerommet. I FKB benyttes UUID.			CharacterString
navnerom	navnerom i form av en URI			CharacterString
versjonId	identifikasjon av en spesiell versjon av et geografisk objekt (instans), maksimum lengde på 25 karakterers. Dersom spesifikasjonen av et geografisk objekt med en identifikasjon inkludererer livsløpssyklusinformasjon, benyttes denne versjonId for å skille mellom ulike versjoner av samme objekt. versjonId er en unik identifikasjon av versjonen. Benyttes normalt ikke i FKB.	[01]		CharacterString

5.1.2.9.4 «dataType» Kopidata

angivelse av at objektet er hentet fra en kopi av originaldata

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip I	Kode	Туре
områdeId	identifikasjon av område som dataene dekker			Integer
	Merknad: Kan angis med kommunenummer eller fylkesnummer. Disse bør spesifiseres nærmere.			
originalDatavert	ansvarlig etat for forvaltning av data			CharacterString
kopidato	dato når objektet ble kopiert fra originaldatasettet			Date
	Merknad: Er en del av egenskapen Kopidata. Brukes i de tilfeller hvor en kopidatabase brukes til distribusjon. Å kopiere et datasett til en kopidatabase skal ikke føre til at Oppdateringsdato blir endret. Eventuell redigering av data i et kopidatasett medfører ny Oppdateringsdato, Datafangstdato og/eller Verifiseringsdato.			

5.1.2.9.5 «dataType» Posisjonskvalitet beskrivelse av kvaliteten på stedfestingen

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode Type
målemetode	metode for måling i grunnriss (x,y), og høyde (z) når metoden er den samme som ved måling i grunnriss		Målemetode
nøyaktighet	punktstandardavviket i grunnriss for punkter samt tverravvik for linjer oppgitt i cm		Integer
synbarhet	hvor godt den kartlagte detalj var synbar ved kartleggingen	[01]	Synbarhet
målemetodeHøyde	metode for å måle høyden	[01]	MålemetodeHøyde
nøyaktighetHøyde	nøyaktighet for høyden i cm	[01]	Integer

5.1.2.9.6 «dataType» Registreringsversjon

angir hvilken versjon av registreringsinstruksen som ble benyttet ved datafangst

Eksempel:

I et datasett kan det finnes objekter som er etablert fra ulike registreringsversjoner. For eksempel har registreringsinstruksen for objekttypen Takkant i FKB blitt endret fra SOSI/FKB-versjon 3.4 til versjon 4.0. Dersom en kommune ønsker å ajourføre Takkant for et delområde av kommunen etter FKB/SOSI-versjon 4.0, vil han etter ajourføring ha et kommunedekkende datasett der Takkant er registrert med forskjellig registreringsinstruks. I disse tilfellene kan det være nyttig å kunne skille på objektnivå hvilken registreringsversjon som er benyttet ved datafangst. Egenskapen kan benyttes til dette.

Attributter

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
		I		
produkt	entydig navn på produktet i form av et kortnavn			CharacterString
versjon	versjonsnummer			CharacterString
	brukes for å skille mellom undertyper av en versjon,	[01]		CharacterString
	dvs. endringer i registeringsinstruks for et objekt			

5.1.2.9.7 «codeList» Målemetode

metode som ligger til grunn for registrering av posisjon

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
Terrengmålt: Uspesifisert måleinstrument	Målt i terrenget , uspesifisert metode/måleinstrument		10	
Terrengmålt: Totalstasjon	Målt i terrenget med totalstasjon		11	
<u> </u>			TT	
	Målt i terrenget med teodolitt og elektronisk		12	
avstandsmåler	avstandsmåler			

Terrengmålt: Teodolitt og målebånd	Målt i terrenget med teodolitt og målebånd	13	
Terrengmålt: Ortogonalmetoden	Målt i terrenget, ortogonalmetoden	14	
Utmål	Punkt beregnet på bakgrunn av måling mot andre punkter, slik som to avstander eller avstand og retning	15	
Tatt fra plan	Tatt fra plan eller godkjent tiltak	18	
Annet (denne har ingen mening, bør fjernes?)	Annet	19	
Stereoinstrument	Målt i stereoinstrument, uspesifisert instrument	20	
Aerotriangulert	Punkt beregnet ved aerotriangulering	21	
Stereoinstrument: Analytisk plotter	Målt i stereoinstrument, analytisk plotter	22	
Stereoinstrument: Autograf	Målt i stereoinstrument, autograf, analogt instrument	23	
Stereoinstrument: Digitalt	Målt i stereoinstrument, digitalt instrument	24	
Scannet fra kart	Geometri overført fra kart maskinelt ved hjelp av skanner, uspesifisert kartmedium	30	
Skannet fra kart: Blyantoriginal	Geometri overført fra kart maskinelt ved hjelp av skanner. Kartmedium er blyantoriginal	31	
Skannet fra kart: Rissefolie	Geometri overført fra kart maskinelt ved hjelp av skanner. Kartmedium er rissefolie	32	
Skannet fra kart: Transparent folie, god kvalitet	Geometri overført fra kart maskinelt ved hjelp av skanner. Kartmedium er transparent folie av god kvalitet.	33	
Skannet fra kart: Transparent folie, mindre god kvalitet	Geometri overført fra kart maskinelt ved hjelp av skanner. Kartmedium er transparent folie av mindre god kvalitet	34	
Skannet fra kart: Papirkopi	Geometri overført fra kart maskinelt ved hjelp av skanner. Kartmedium er papirkopi.	35	
Flybåren laserscanner	Målt med laserskanner fra fly	36	
Bilbåren laser	Målt med laserskanner plassert i kjøretøy	37	
Lineær referanse	brukes for objekter som er stedfestet med lineær referanse, enten disse leveres med stedfesting kun som lineære referanser, eller med koordinatgeometri avledet fra lineære referanser	38	

Digitaliseringbord: Ortofoto eller flybilde	Geometri overført fra ortofoto eller flybilde ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord, uspesifisert bildemedium	40
Digitaliseringbord: Ortofoto, film	Geometri overført fra ortofoto ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Bildemedium er film	41
Digitaliseringbord: Ortofoto, fotokopi	Geometri overført fra ortofoto ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Bildemedium er fotokopi	42
Digitaliseringbord: Flybilde, film	Geometri overført fra flybilde ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Bildemedium er film	43
Digitaliseringbord: Flybilde, fotokopi	Geometri overført fra flybilde ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Bildemedium er fotokopi	44
Digitalisert på skjerm fra ortofoto	Geometri overført fra ortofoto ved hjelp av manuell registrering på skjerm	45
Digitalisert på skjerm fra satellittbilde	Geometri overført fra satellittbilde ved hjelp av manuell registrering på skjerm	46
Digitalisert på skjerm fra andre digitale rasterdata	Digitalisert på skjerm fra andre digitale rasterdata	47
Digitalisert på skjerm fra tolkning av seismikk	Digitalisert på skjerm fra tolkning av seismikk	48
Vektorisering av laserdata	Vektorisering fra laserdata, brukes også der vektoriseringen støttes av ortofoto	49
Digitaliseringsbord: Kart	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord, medium uspesifisert	50
Digitaliseringsbord: Kart, blyantoriginal	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Kartmedium er blyantoriginal	51
Digitaliseringsbord: Kart, rissefoile	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Kartmedium er rissefolie	52
Digitaliseringsbord: Kart, transparent foile, god kvalitet	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Kartmedium er transparent folie av god kvalitet, samkopi	53

_			
Digitaliseringsbord: Kart, transparent foile, mindre god kvalitet	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Kartmedium er transparent folie av mindre god kvalitet, samkopi	54	
Digitaliseringsbord: Kart, papirkopi	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på et digitaliseringsbord. Kartmedium er papirkopi	55	
Digitalisert på skjerm fra skannet kart	Geometri overført fra kart ved hjelp av manuell registrering på skjerm, medium skannet kart (raster), samkopi	56	
Genererte data (interpolasjon)	Genererte data, interpolasjonsmetode. Ikke nærmere spesifisert	60	
Genererte data interpolasjon): Terrengmodell	Genererte data, interpolasjonsmetode, fra terrengmodell	61	
Genererte data interpolasjon): Vektet niddel	Genererte data, interpolasjonsmetode, vektet middel	62	
Genererte data: Fra annen Jeometri	Genererte data: Sirkelgeometri, korridor eller annen geometri generert ut fra f.eks et punkt eller en linje (f.eks midtlinje veg)	63	
Genererte data: Generalisering	Genererte data: Generalisering	64	
Genererte data: Gentralpunkt	Genererte data: Sentralpunkt	65	
Genererte data: Sammenknytningspunkt, randpunkt	Genererte data: Sammenknytningspunkt (f.eks mellom ulike kartlegginger), randpunkt (f.eks mellom ulike kilder til kart)	66	
Koordinater hentet fra GAB	Koordinater hentet fra GAB, forløperen til registerdelen av matrikkelen	67	
Koordinater hentet fra JREG	Koordinater hentet fra JREG, jordregisteret	68	
Beregnet	Beregnet, uspesifisert hvordan	69	
Spesielle metoder	Spesielle metoder, uspesifisert	70	
stikkstang	Spesielle metoder: Målt med stikkstang	71	
Spesielle metoder: Målt med waterstang	Spesielle metoder: Målt med waterstang	72	

Spesielle metoder: Målt med målehjul	Spesielle metoder: Målt med målehjul	73
Spesielle metoder: Målt med stigningsmåler	Spesielle metoder: Målt med stigningsmåler	74
Fastsatt punkt	Punkt fastsatt ut fra et grunnlag (kart, bilde), f.eks ved partenes enighet ved en oppmålingsforretning	77
Fastsatt ved dom eller kongelig resolusjon	Geometri fastsatt ved dom, lov, traktat eller kongelig resolusjon	78
Annet (spesifiseres i filhode) (bør vel fjernes, blir borte ved overføring mellom systemer)	Annet (spesifiseres i filhode)	79
Frihåndstegning	Digitalisert ut fra frihåndstegning. Frihåndstegning er basert på svært grovt grunnlag eller ikke noe grunnlag	80
Frihåndstegning på kart	Digitalisert fra krokering på kart, dvs grovt skissert på kart	81
Frihåndstegning på skjerm	Digitalisert ut fra frihåndstegning (direkte på skjerm). Frihåndstegning er basert på svært grovt grunnlag eller ikke noe grunnlag	82
Treghetsstedfesting	Treghetsstedfesting	90
GNSS: Kodemåling, relative målinger	Innmålt med satellittbaserte systemer for navigasjon og posisjonering med global dekning (f.eks GPS, GLONASS, GALILEO): Kodemåling, relative målinger.	91
GNSS: Kodemåling, enkle målinger	Innmålt med satellittbaserte systemer for navigasjon og posisjonering med global dekning (f.eks GPS, GLONASS, GALILEO): Kodemåling, enkle målinger.	92
GNSS: Fasemåling, statisk måling	Innmålt med satellittbaserte systemer for navigasjon og posisjonering med global dekning (f.eks GPS, GLONASS, GALILEO): Fasemåling statisk måling.	93
GNSS: Fasemåling, andre metoder	Innmålt med satellittbaserte systemer for navigasjon og posisjonering med global dekning (f.eks GPS, GLONASS, GALILEO): Fasemåling andre metoder.	94
Kombinasjon av GNSS/Treghet	Kombinasjon av GPS/Treghet	95
GNSS: Fasemåling RTK	Innmålt med satellittbaserte systemer for navigasjon og posisjonering med global dekning (f.eks GPS,	96

	GLONASS, GALILEO).: Fasemåling RTK (realtids		
	kinematisk måling)		
GNSS: Fasemåling , float-	Innmålt med satellittbaserte systemer for navigasjon	97	7
løsning	og posisjonering med global dekning (f.eks GPS,		
_	GLONASS, GALILEO). Fasemåling float-løsning		
Ukjent målemetode	Målemetode er ukjent	99	9

5.1.2.9.8 «codeList» MålemetodeHøyde metode for å måle objekttypens høydeverdi

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip	Kode	Туре
Terrengmålt: Uspesifisert måleinstrument	Terrengmålt: Uspesifisert måleinstrument		10	
Ferrengmålt: Totalstasjon	Terrengmålt: Totalstasjon		11	
Ferrengmålt: Teodolitt og el avstandsmåler	Terrengmålt: Teodolitt og el avstandsmåler		12	
Terrengmålt: Teodolitt og målebånd	Terrengmålt: Teodolitt og målebånd		13	
Terrengmålt:	Terrengmålt: Ortogonalmetoden		14	
Ortogonalmetoden				
Nivellement	Nivellement		15	
Tatt fra plan	Tatt fra plan		18	
Annet	Annet		19	
Stereoinstrument	Stereoinstrument		20	
Aerotriangulert	Aerotriangulert		21	
Stereoinstrument: Analytisk	Stereoinstrument: Analytisk plotter		22	
plotter				
Stereoinstrument: Autograf	Stereoinstrument: Autograf		23	
Stereoinstrument: Digitalt	Stereoinstrument: Digitalt		24	
Flybåren laserscanning	Flybåren laserscanning		36	
Genererte data (interpolasjon)	Genererte data (interpolasjon)		60	

Genererte data (interpolasjon):	Genererte data (interpolasjon): Terrengmodell	61	
Terrengmodell			
Genererte data (interpolasjon): Vektet middel	Genererte data (interpolasjon): Vektet middel	62	
Genererte data: Fra annen geometri	Genererte data: Fra annen geometri	63	
Genererte data: Generalisering	Genererte data: Generalisering	64	
Genererte data: Sammenknytningspunkt, randpunkt	Genererte data: Sammenknytningspunkt, randpunkt	66	
Koordinater hentet fra GAB	Koordinater hentet fra GAB	67	
Koordinater hentet fra JREG	Koordinater hentet fra JREG	68	
Beregnet	Beregnet	69	
Spesielle metoder	Spesielle metoder	70	
Spesielle metoder: Målt med stigningsmåler	Spesielle metoder: Målt med stigningsmåler	74	
Fastsatt ved dom eller kongelig resolusjon	Fastsatt ved dom eller kongelig resolusjon	78	
Annet (spesifiseres i filhode)	Annet (spesifiseres i filhode)	79	
Treghetsstedfesting	Treghetsstedfesting	90	
GNSS: Kodemåling, relative målinger	GNSS: Kodemåling, relative målinger	91	
GNSS: Kodemåling, enkle målinger	GNSS: Kodemåling, enkle målinger	92	
GNSS: Fasemåling, statisk måling	GNSS: Fasemåling, statisk måling	93	
GNSS: Fasemåling, andre metoder	GNSS: Fasemåling, andre metoder	94	
Kombinasjon av GNSS/Treghet	Kombinasjon av GNSS/Treghet	95	
GNSS: Fasemåling RTK	GNSS: Fasemåling RTK	96	
Ukjent målemetode	Ukjent målemetode	99	

5.1.2.9.9 «codeList» Synbarhet

hvor godt den kartlagte detalj var synbar ved kartleggingen

Navn	Definisjon/Forklaring	Multip I	Kode Type
Fullt ut synlig/gjenfinnbar i terrenget	Fullt ut synlig/gjenfinnbar i terrenget (default-verdi)		0
Dårlig gjenfinnbar i terreng	Forøvrig grei å innmåle. (Benyttes bl.a. for innmåling av ledninger på lukket grøft)		1
Middels synlig i flybilde/modell	Middels synlig i flybilde/modell		2
Dårlig/ikke synlig i flybilde/modell	Dårlig/ikke synlig i flybilde/modell		3

5.2 Rasterbaserte data - applikasjonsskjema

5.2.1 Omfang

Spesifikasjonen omfatter ikke rasterdata

5.2.2 UML applikasjonsskjema

Ingen informasjon

6 Referansesystem

6.1 Romlig referansesystem

6.1.1 Omfang

Gjelder hele spesifikasjonen

6.1.2 Navn på kilden til referansesystemet:

SOSI / EPSG

6.1.3 Ansvarlig organisasjon for referansesystemet:

Kartverket / The international Association of Oil & Gas Producers

6.1.4 Link til mer info om referansesystemet:

www.kartverket.no/SOSI / http://www.epsg-registry.org/

6.1.5 Koderom:

SOSI ReferansesystemKode (grunnriss) og Høydereferansesystem (høyde) / EPSG

6.1.6 Identifikasjonskode:

Se tabell 1 under.

6.1.7 Kodeversjon

SOSI-del 1, SOSI-realisering SOSI-GML versjon 4.5 /

EPSG Geodetic Parameter Dataset, version 8.0, august 2012

Referansesystem	GML (EPSG-kode)	SOSI
EUREF89 UTM32 (2d)	25832	Koordsys 22
		Vert-datum ikke angitt
EUREF89 UTM33 (2d)	25833	Koordsys 23
		Vert-datum ikke angitt
EUREF89 UTM35 (2d)	25835	Koordsys 25
		Vert-datum ikke angitt
EUREF89 UTM32 + NN1954	6172	Koordsys 22
		Vert-datum NN54
EUREF89 UTM33 + NN1954	6173	Koordsys 23
		Vert-datum NN54
EUREF89 UTM35 + NN1954	6175	Koordsys 25
		Vert-datum NN54
EUREF89 UTM32 + NN2000	5972	Koordsys 22
		Vert-datum NN2000
EUREF89 UTM33 + NN2000	5973	Koordsys 23
		Vert-datum NN2000
EUREF89 UTM35 + NN2000	5975	Koordsys 25
		Vert-datum NN2000

Tabell 1: Liste over romlige referansesystem som benyttes i forvaltningen av FKB

6.2 Temporalt referansesystem

6.2.1 Navn på temporalt referansesystem

UTC

6.2.2 Omfang

Gjelder hele spesifikasjonen

7 Kvalitet

Den dominerende datafangstmetoden for FKB-data er fotogrammetrisk registrering. For fotogrammetrisk registrering er det angitt detaljerte kvalitetskrav. Se kapittel 4 i fotogrammetrisk registreringsinstruks for FKB-LedningVA 4.6:

https://register.geonorge.no/subregister/versjoner/nasjonale-standarder-og-veiledere/kartverket/kartleggingsinstrukser/kartverket/fotogrammetrisk-registreringsinstruks-for-fkb-ledningVA

FKB vil ofte også inneholde data fra andre datakilder, for eksempel data etablert gjennom kommunal/offentlig saksbehandling, innmelding fra publikum eller digitalisert fra ortofoto.

Prinsippet er at fullstendighet prioriteres foran nøyaktighet og FKB-data for et område vil derfor bestå av data med varierende grad av kvalitet. Alle data er kodet med datafangstdato og posisjonskvalitet slik at det er mulig å vurdere datakvaliteten til det enkelte dataobjekt. Det vil også være mulig å aggregere denne informasjonen som finnes på objektnivå opp til en beskrivelse av kvaliteten på datainnholdet i området som helhet. Det er imidlertid vanskelig å garantere datakvaliteten for FKB innenfor et område.

8 Datafangst

Fotogrammetrisk datafangst er den dominerende datafangstmetoden for FKB. Se Fotogrammetrisk registreringsinstruks for FKB-LedningVA 4.6:

https://register.geonorge.no/subregister/versjoner/nasjonale-standarder-og-veiledere/kartverket/kartleggingsinstrukser/kartverket/fotogrammetrisk-registreringsinstruks-for-fkb-ledningVA

Produktnavn: FKB-LedningVA 4.6

9 Datavedlikehold

FKB-data vedlikeholdes gjennom 3 prosesser. Det henvises til Geovekst veiledningsmateriell (kap. 10) for nærmere beskrivelse av vedlikeholdsopplegget [GEO-VEIL]: http://www.kartverket.no/geodataarbeid/Geovekst/Geovekst-veiledningsdokumentasjon/

9.1 Vedlikeholdsinformasjon Kartleggingsprosjekter

9.1.1 Omfang

Hele spesifikasjonen/datasettet

9.1.2 Vedlikeholdsfrekvens

Periodisk med en frekvens fra årlig til ca hvert 10. år avhengig av områdetype.

9.1.3 Vedlikeholdsbeskrivelse

Fotogrammetrisk ajourhold skjer for Geovekst-kommuner gjennom Geovekst kartleggingsprosjekter. Kartleggingsprosjektene spesifiseres og finansieres gjennom Geovekst og settes ut på anbud fra Kartverket. Flyfotografering og selve det fotogrammetriske ajourholdet utføres av et privat firma i tråd med fotogrammetrisk registreringsinstruks. Kartverket gjør kontroll av leveranse ved mottak og legger dataene inn i FKB.

Kommuner utenfor Geovekst gjør tilsvarende vedlikehold i egen regi og leverer data i henhold til Norge digitalt avtale.

9.2 Vedlikeholdsinformasjon FDV-avtalene

9.2.1 **Omfang**

Hele spesifikasjonen/datasettet

9.2.2 Vedlikeholdsfrekvens

Kontinuerlig

9.2.3 Vedlikeholdsbeskrivelse

Det er i regi av Geovekst inngått FDV-avtaler med de fleste kommuner. Her avtalefestes oppgaver og finansiering av et felles kontinuerlig ajourhold av FKB-dataene blant partene i avtalen. Den viktigste parten i avtalene er kommunen da mange av endringene i FKB kan fanges opp gjennom kommunal saksbehandling.

Kommuner utenfor Geovekst gjør tilsvarende vedlikehold i egen regi og leverer data i henhold til Norge digitalt avtale.

9.3 Vedlikeholdsinformasjon Meldinger om feil og mangler

9.3.1 **Omfang**

Hele spesifikasjonen/datasettet

9.3.2 Vedlikeholdsfrekvens

Kontinuerlia

9.3.3 Vedlikeholdsbeskrivelse

Kartverket mottar gjennom tjenesten Rettikartet.no en del meldinger om feil og mangler i FKB fra publikum. Disse meldingene kan etter en vurdering mot andre datakilder bli lagt inn i FKB.

Også andre parter i Geovekst vil kunne ta imot meldinger om feil og avvik i kartet og oppdatere FKB på bakgrunn av disse meldingene.

- 40 -

10 Presentasjon

10.1 Omfang

Gjelder hele spesifikasjonen

10.2 Referanse til presentasjonskatalog

Presentasjonsregler for FKB-data er angitt i skjermkartografispesifikasjonen: https://register.geonorge.no/register/versjoner/tegneregler/geovekst/fkb-skjermkartografi

Produktnavn: FKB-LedningVA 4.6

11 Leveranse

11.1 Leveransemetode

11.1.1 Omfang

Hele datasettet/spesifikasjonen

11.1.2 Leveranseformat

Tabellen under angir tilgjengelige formater.

Format	Inndeling	Koordinatsystem	Tegnsett	Språk
SOSI 4.5	Kommunevise	Euref89, lokal	UTF-8	Norsk
	filer	sone		
GML	Kommunevise	Euref89, lokal	UTF-8	Norsk
	filer	sone		

11.1.3 Leveransemedium

Distribusjon av FKB-data vil skje gjennom Geonorge. Filbasert distribusjon vil lastes ned direkte fra server.

FKB-data vil også være tilgjengelig gjennom Kartverkets WMS-tjenester. Lista med tilgjengelige tjenester og leveranseformater kan bli utvidet.

12 Tilleggsinformasjon Ingen informasjon angitt

13 Metadata

Det leveres metadata i henhold til ISO-standarden 19115:2003 Geografisk informasjon.

Metadata for FKB-LedningVA i kartkatalog på Geonorge:

https://kartkatalog.geonorge.no/metadata/geovekst/fkb-ledningva/128248ad-f4f0-4543-901e-5e0c3bbaecfc

13.1 Omfang

Gjelder hele spesifikasjonen

13.2 Metadataspesifikasjon

Ingen spesielle krav utover det som er angitt i nasjonal metadatakatalog (se link ovenfor).

Vedlegg A - SOSI-format-realisering

Krav til SOSI-realisering av FKB-data er gitt i FKB-Generell del kapittel kapittel 6.3.2.

SOSI-filer som inneholder data i henhold til denne spesifikasjonen skal merkes i filhodet med ..OBJEKTKATALOG FKB-LedningVA 4.6

Objekttyper

Kumlokk

UML Egenskapsnavn	SOSI Egenskapsnavn	Tillatte verdier	Mult	SOSI- type
Geometri	PUNKT			
	OBJTYPE	=Kumlokk	[11]	T32
identifikasjon	IDENT	*	[11]	*
lokalId	LOKALID		[11]	T100
navnerom	NAVNEROM		[11]	T100
versjonId	VERSJONID		[01]	T100
datafangstdato	DATAFANGSTDATO		[11]	DATO
kvalitet	KVALITET	*	[11]	*
målemetode	MÅLEMETODE	Kodeliste	[11]	H2
nøyaktighet	NØYAKTIGHET		[11]	H6
synbarhet	SYNBARHET	=0,1,2,3	[01]	H2
målemetodeHøyde	H-MÅLEMETODE	Kodeliste	[01]	H2
nøyaktighetHøyde	H-NØYAKTIGHET		[01]	H6
registreringsversjon	REGISTRERINGSVERSJON	*	[01]	*
produkt	PRODUKT		[11]	T50
versjon	VERSJON		[11]	T50
undertype	UNDERVERSJON		[01]	T50
verifiseringsdato	VERIFISERINGSDATO		[01]	DATO
oppdateringsdato	OPPDATERINGSDATO		[01]	DATOTID
informasjon	INFORMASJON		[01]	T255
prosesshistorie	PROSESS_HISTORIE		[01]	T255
kopidata	KOPIDATA	*	[01]	*
områdeld	OMRÅDEID		[11]	H4
originalDatavert	ORIGINALDATAVERT		[11]	T50

kopidato	KOPIDATO	[11]	DATO

VA_Hydrant

UML Egenskapsnavn	SOSI Egenskapsnavn	Tillatte verdier	Mult	SOSI- type
Geometri	PUNKT			
	OBJTYPE	=VA_Hydrant	[11]	T32
høydereferanse	LEDN_HØYDEREFERANSE	=ToppUtvendig,Fot,Ukjent	[11]	T20
identifikasjon	IDENT	*	[11]	*
lokalid	LOKALID		[11]	T100
navnerom	NAVNEROM		[11]	T100
versjonId	VERSJONID		[01]	T100
datafangstdato	DATAFANGSTDATO		[11]	DATO
kvalitet	KVALITET	*	[11]	*
målemetode	MÅLEMETODE	Kodeliste	[11]	H2
nøyaktighet	NØYAKTIGHET		[11]	H6
synbarhet	SYNBARHET	=0,1,2,3	[01]	H2
målemetodeHøyde	H-MÅLEMETODE	Kodeliste	[01]	H2
nøyaktighetHøyde	H-NØYAKTIGHET		[01]	H6
registreringsversjon	REGISTRERINGSVERSJON	*	[01]	*
produkt	PRODUKT		[11]	T50
versjon	VERSJON		[11]	T50
undertype	UNDERVERSJON		[01]	T50
verifiseringsdato	VERIFISERINGSDATO		[01]	DATO
oppdateringsdato	OPPDATERINGSDATO		[01]	DATOTID
informasjon	INFORMASJON		[01]	T255
prosesshistorie	PROSESS_HISTORIE		[01]	T255
kopidata	KOPIDATA	*	[01]	*
områdeld	OMRÅDEID		[11]	H4
originalDatavert	ORIGINALDATAVERT		[11]	T50
kopidato	KOPIDATO		[11]	DATO

VA_Sluk

UML Egenskapsnavn	SOSI Egenskapsnavn	Tillatte verdier	Mult	SOSI- type
Geometri	PUNKT			
	OBJTYPE	=VA_Sluk	[11]	T32
identifikasjon	IDENT	*	[11]	*
lokalid	LOKALID		[11]	T100
navnerom	NAVNEROM		[11]	T100
versjonId	VERSJONID		[01]	T100
datafangstdato	DATAFANGSTDATO		[11]	DATO
kvalitet	KVALITET	*	[11]	*
målemetode	MÅLEMETODE	Kodeliste	[11]	H6
nøyaktighet	NØYAKTIGHET		[11]	H2
synbarhet	SYNBARHET	=0,1,2,3	[01]	H2
målemetodeHøyde	H-MÅLEMETODE	Kodeliste	[01]	H2
nøyaktighetHøyde	H-NØYAKTIGHET		[01]	Н6
registreringsversjon	REGISTRERINGSVERSJON	*	[01]	*
produkt	PRODUKT		[11]	T50
versjon	VERSJON		[11]	T50
undertype	UNDERVERSJON		[01]	T50
verifiseringsdato	VERIFISERINGSDATO		[01]	DATO
oppdateringsdato	OPPDATERINGSDATO		[01]	DATOTID
informasjon	INFORMASJON		[01]	T255
prosesshistorie	PROSESS_HISTORIE		[01]	T255
kopidata	KOPIDATA	*	[01]	*
områdeld	OMRÅDEID		[11]	H4
originalDatavert	ORIGINALDATAVERT		[11]	T50
kopidato	KOPIDATO		[11]	DATO

- 47 -

Vedlegg B - GML-realisering

FKB-LedningVA 4.6 kan realiseres i GML. Generelle retningslinjer for realisering av FKB i GML er angitt i FKB Generell del kapittel 6.3.3.

targetNamespace:

http://skjema.geonorge.no/SOSI/produktspesifikasjon/FKB-LedningVA/4.6/

xsdDocument:

 $\frac{http://skjema.geonorge.no/SOSI/produktspesifikasjon/FKB-LedningVA/4.6/FKB-LedningVA/4.6/FKB-LedningVA/4.8/FKB-Lednin$

Vedlegg C - Annen nyttig informasjon til brukere Ingen informasjon